

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17Co/637/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6812201821
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Dušan Ďurian
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6812201821.4

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v právnej veci navrhovateľa BECK FINANC, s.r.o., IČO: 35830522, so sídlom v Bratislave, Rožňavská č. 1, zastúpeného právnym zástupcom Mgr. Peter Serina, advokátska kancelária, s.r.o., IČO: 36858510, so sídlom v Bratislave, Poľnohospodárska č. 10, v mene ktorého pred súdom koná Mgr. Peter Serina, advokát a konateľ, proti odporkyni A. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom v H. Z., S. č. XX, o zaplatenie 479,- € s príslušenstvom a o zaplatenie zmluvnej pokuty, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Revúca č.k. 7C/18/2013-107 zo dňa 11.02.2014, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd v celom rozsahu zamietol návrh navrhovateľa (prvý výrok) a navrhovateľovi nepriznal právo na náhradu trov konania (druhý výrok). Okresný súd vychádzal zo skutkového zistenia, že navrhovateľ a odporkyňa uzavreli kúpnu zmluvu č. 29003980 zo dňa 16.04.2009, na základe ktorej sa navrhovateľ zaviazal odovzdať odporkyni predmet kúpy - tovar a to vysávač značky MAXIVAPORI 2000, rúru na pečenie a vozík a odporkyňa sa zaviazala zaplatiť navrhovateľovi kúpnu cenu v sume 999,- €. Navrhovateľ odovzdal tovar odporkyni priamo pri uzavretí zmluvy dňa 16.04.2009 a odporkyňa zaplatila navrhovateľovi preddavok v sume 20,- €; dňa 18.05.2009 zaplatila odporkyňa navrhovateľovi časť kúpnej ceny v sume 500,- € a to za vysávač značky MAXIVAPORI 2000, pričom platba bola na účet navrhovateľa pripísaná dňa 20.05.2009; dňa 29.06.2009 zaslala odporkyňa navrhovateľovi späť zakúpenú rúru na pečenie a vozík; navrhovateľ odoslal odporkyni vrátený tovar späť na jej adresu, odporkyňa ho však odmietla prevziať. Predmetom konania tak ostalo zaplatenie zostatku kúpnej ceny v sume 479,- € s príslušenstvom ako aj zmluvnej pokuty, ktorú si navrhovateľ uplatnil v sume 199,80 €, t.j. vo výške 20 % z celkovej kúpnej ceny tovaru. Na základe takto zisteného skutkového stavu dospel okresný súd k záveru, že predmetná kúpna zmluva zo dňa 16.04.2009 je platná, má všetky zákonom vyžadované náležitosti, odporkyňa od nej neodstúpila v zákonnej lehote siedmich pracovných dní a preto právo na odstúpenie od zmluvy bez uvedenia dôvodu uplynutím zákonnej lehoty zaniklo. Keďže odporkyňa neodstúpila od zmluvy riadne a včas, nemala následne právo vrátiť veci (tovar) navrhovateľovi. Napriek uvedenému dospel okresný súd k záveru, že návrh nie je dôvodný, pretože navrhovateľ v ňom nevyjadril aj svoju povinnosť vrátiť veci odporkyni oproti jej povinnosti zaplatiť zostatok kúpnej ceny; v tomto smere okresný uviedol, že síce z vykonaného dokazovania zistil, že navrhovateľ si v minulosti pri uzatvorení zmluvy na jej základe splnil svoj zmluvný záväzok odovzdať odporkyni predmet kúpy, t.j. tri veci špecifikované v kúpnej zmluve, dokonca po ich vrátení odporkyňou sa pokúšal jej ich vrátiť, avšak neúspešne a veci sa toho času nachádzajú v jeho dispozičnej sfére na sklade; tým však, že uplatnil proti odporkyni len zaplatenie zostatku kúpnej ceny v sume 479,- € s príslušenstvom a neuviedol do návrhu súčasne svoju protipovinnosť odovzdať (vrátiť) odporkyni ňou vrátené dve veci, t.j. rúru na pečenie a vozík, došlo by v prípade plnenia na základe rozsudku, ktorým by vyhovel návrhu a zaviazal len odporkyňu na zaplatenie zostatku kúpnej ceny s príslušenstvom bez vrátenia vecí odporkyni, k bezdôvodnému obohateniu na strane navrhovateľa (mal by veci u seba bez právneho dôvodu a súčasne by za ne dostal kúpnu cenu); okresný súd vyjadril názor, že súdne rozhodnutia nesmú judikovať

protizákonný stav; skutočnosť, že odporkyňa pred podaním návrhu odmietla veci prevziať, nezbavuje navrhovateľa povinnosti jej ich vrátiť; tým, že odporkyňa odmietla riadne ponúknuté plnenie prijať, poskytnúť súčinnosť pri splnení tejto povinnosti, pri ktorej navrhovateľ vystupuje ako dlžník (pretože má povinnosť plniť - odovzdať veci) a odporkyňa ako veriteľ (pretože má právo na plnenie - odovzdanie vecí), má za následok len to, že odporkyňa sa v zmysle § 522 Občianskeho zákonníka dostala do omeškania a je povinná uhradiť navrhovateľovi náklady s tým spojené a navrhovateľ sa pri plnení tejto povinnosti do omeškania dostať nemôže; omeškanie veriteľa (odporkyne) však nespôsobuje zánik povinnosti plniť; rozsudok, ktorý by vyhovel takémuto návrhu, by v konečnom dôsledku spôsobil, že v prípade, že odporkyňa by odmietla dobrovoľne splniť judikovanú povinnosť zaplatiť navrhovateľovi zostatok kúpnej ceny s príslušenstvom a na základe právoplatného a vykonateľného rozsudku ako exekučného titulu by sa mohla jej povinnosť vymáhať exekučne, navrhovateľova povinnosť vrátiť veci odporkyni by bola založená na jeho dobrej vôli, ale exekučne by sa vymáhať nemohla; kým pred judikovaním nárokov navrhovateľa a odporkyne môžu mať účastníci konania pochybnosti o ich právach a povinnostiach, inak povedané medzi stranami zmluvy je spor, napr. či má navrhovateľ právo na zaplatenie kúpnej ceny, či došlo k odstúpeniu od zmluvy, či mala odporkyňa právo na vrátenie vecí navrhovateľovi a podobne, po právoplatnom judikovaní nároku a protinároku sa už odporkyňa nemôže brániť vráteniu vecí tým, že nevedela, že nemohla účinne odstúpiť od zmluvy a vrátiť veci navrhovateľovi; aj v prípade, že by potom odporkyňa odmietala veci prevziať, bola by stále v omeškani a nemohla by jej právo na vrátenie vecí a navrhovateľovu povinnosť vymáhať exekučne; keďže však návrh obsahuje len navrhovateľovo právo na zaplatenie zostatku kúpnej ceny s príslušenstvom a neobsahuje protipovinnosť navrhovateľa odovzdať odporkyni ňou vrátené veci, okresný súd návrh z tohto dôvodu ako nedôvodný zamietol. Okresný súd rozhodol s poukazom na ustanovenia § 588, § 457 a § 522 Občianskeho zákonníka a s poukazom na ustanovenia § 2, § 4 ods. 1, § 5 ods. 1 písm. a), § 7 ods. 1 písm. d), § 8 ods. 1 a 2 zákona č. 108/2000 Z. z. o ochrane spotrebiteľa pri podomovom predaji a zásielkovom predaji v znení neskorších predpisov. O trovách konania rozhodol okresný súd podľa § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“) a navrhovateľovi náhradu trov konania nepriznal, pretože mu na náhradu trov konania nevznikol nárok a o trovách odporkyne nerozhodoval, pretože táto si náhradu trov konania neuplatnila.

Proti rozsudku okresného súdu podal navrhovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu včas odvolanie zo dňa 13.03.2014 (č.l. 115) spisu. Nesúhlasil s rozsudkom okresného súdu. Uplatnil odvolací dôvod podľa § 205 ods. 2 písm. d) O.s.p., nakoľko podľa jeho názoru okresný súd vec nesprávne právne posúdil. Poukázal na to, že v odôvodnení napadnutého rozsudku okresný súd konštatoval, že vrátenie tovaru zo strany odporkyne nebolo oprávnené, nakoľko tak urobila po uplynutí lehoty na vrátenie tovaru a odstúpenie od zmluvy. Napriek tomu okresný súd ďalej uviedol, že nakoľko sa navrhovateľovi nepodarilo tovar odporkyni opätovne doručiť, tento zostal k dispozícii u navrhovateľa a preto nemôže byť odporkyňa zaviazaná na zaplatenie pohľadávky, nakoľko by podľa okresného súdu zo strany navrhovateľa došlo k bezdôvodnému obohateniu. Nakoľko okresný súd na jednej strane uvádza, že navrhovateľ splnil všetky svoje záväzky vyplývajúce zo zmluvy, vrátane dodania tovaru a súčasne uvádza, že odporkyňa zmluvu porušila tým, že tovar zaslala navrhovateľovi späť po lehote bez odstúpenia od zmluvy a kúpnu cenu dodnes nezaplatila, okresný súd v rozpore s uvedeným návrh navrhovateľa zamietol v celom rozsahu. Navrhovateľ vyjadril názor, že je neprípustné, aby súd nahrádzal vôľu účastníkov konania, keď tvrdí, že navrhovateľ mal v návrhu okrem zaplatenia pohľadávky od odporkyne žiadať súd, aby ho zaviazal na vrátenie tovaru odporkyni, ktorá o prevzatie tovaru zjavne nemá záujem a tento odmieta. Predmetom konania bolo vymoženie dlžnej sumy od odporkyne, ktorá bola zaviazaná dlžnú sumu navrhovateľovi zaplatiť v zmysle zmluvy, o ktorej súd v odôvodnení uviedol, že je platná a záväzná, ak má odporkyňa záujem na tom, aby jej bol tovar vrátený, je to predovšetkým jej záujem a nie záujem navrhovateľa. Okresný súd svojím rozhodnutím nielenže nahrádza vôľu odporkyne, ale navyše ju konštruuje proti vôli odporkyne a to najmä s poukazom na skutočnosť, že odporkyňa do dnešného dňa urobila všetko pre to, aby tovar nebol v jej dispozícii, ale v dispozícii navrhovateľa. Vyššie uvedené konanie okresného súdu v podstate znamená, že okresný súd si vytvára vlastnú realitu, ktorá nemá žiadnu oporu vo vykonanom dokazovaní a prekračuje návrh navrhovateľa a priamo porušuje Občiansky súdny poriadok, pretože okresný súd je návrhom navrhovateľa viazaný. V Občianskom súdnom poriadku ani v Občianskom zákonníku sa nikde nenachádza ustanovenie, v ktorom by bola uložená povinnosť predávajúcemu v návrhu na zaplatenie kúpnej ceny už raz odovzdanej a riadne prevzatej veci súčasne žalovať nariadenie opätovného odovzdanie veci. Rozhodnutie okresného súdu je úplne zmätočné, odporuje platnému právu nakoľko tvrdí, že hmotnoprávnou podmienkou na priznanie povinnosti zaplatiť kúpnu cenu je donútenie kupujúceho, aby nakladal s tovarom bez ohľadu na svoju vôľu tak, že ho musí mať u seba. Odporkyňa

potom ako riadne prevzala tovar, ho sama z vlastnej vôle zaslala navrhovateľovi späť bez odstúpenia od zmluvy a po lehote. Odmietla tovar prevziať a takéto konanie je jej chybou a je na jej škodu. Za jej konanie predsa navrhovateľ nemôže niesť zodpovednosť. Je vecou odporkyne, aby si prevzala tovar, ktorý už raz prevzala a až v prípade, že by o doručenie tovaru požiadala a navrhovateľ by jej ho odmietol vydať, by zo strany navrhovateľa došlo k bezdôvodnému obohateniu. Okresný súd svojím rozhodnutím popiera základné ustanovenia kúpnej zmluvy a súčasne popiera jednu zo zásad Občianskeho súdneho poriadku „kde niet žalobcu, tam niet sudcu“. Je nemysliteľné, aby okresný súd požadoval od navrhovateľa, aby v konaní, v ktorom háji svoje záujmy, hájil aj záujmy odporkyne. Skutočnosť, že okresný súd nepriznal navrhovateľovi jeho nárok iba z dôvodu, že tovar sa nachádza v dispozícii navrhovateľa, pričom túto skutočnosť zapríčinila odporkyňa, je v rozpore so zákonom a zo strany okresného súdu tak došlo ku konaniu, ktorého dôsledkom je odňatie spravodlivosti. Navrhovateľ súčasne poukázal na to, že odôvodnenie rozhodnutia je zmätočné, pretože okresný súd na jednej strane tvrdí, že zmluva je platná a záväzná a napriek tomu tvrdí, že navrhovateľ nemôže od odporkyne vymáhať dlh z predmetnej zmluvy, pretože odporkyňa tovar v rozpore so zmluvou navrhovateľovi vrátila. Z uvedeného tvrdenia vyplýva, že na zbavenie záväzkov zo zmluvy postačuje, ak kupujúci tovar vráti predávajúcemu a v prípade, že ho predávajúci bude doručovať kupujúcemu znovu, stačí tovar neprevziať a kupujúci nemusí predávajúcemu zaplatiť ani časť kúpnej ceny, pretože tovar zostal k dispozícii predávajúceho. Predmetné odôvodnenie je popretím záväznosti uzavretej zmluvy a je vylúčené, aby sa kupujúci takýmto spôsobom zbavil svojich záväzkov vyplývajúcich zo zmluvy. Navrhovateľ položil otázku, čo v prípade, že kupujúci vráti tovar používaný, prípadne poškodený; z argumentácie okresného súdu totiž vyplýva, že kupujúci môže takýmto spôsobom tovar vrátiť predávajúcemu kedykoľvek a pokiaľ predávajúci nevráti tovar opäť kupujúcemu, nemá nárok požadovať zaplatenie kúpnej ceny. Vzhľadom na uvedené vyjadril názor, že rozhodnutie okresného súdu nie je v súlade so zákonom a preto navrhol, aby odvolací súd predmetný rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Súčasne si uplatnil aj náhradu trov odvolacieho konania.

Odporkyňa vo vyjadrení zo dňa 28.04.2014 (č.l. 120 spisu) k odvolaniu navrhovateľa uviedla, že žiadny tovar od navrhovateľa nešla kupovať, ale išla si pre výhru, čo bolo klamstvo. Ako samotná vdova už žiadny tovar nepotrebuje, ani zaň platiť nebude. Ani len vysávač nepoužíva, lebo je to obyčajný „šrot“, čo ľuďom vydržal iba dva roky. Môže navrhovateľovi vrátiť aj vysávač a nech jej vrátia sumu 500,- €. Nikomu nič nedlhuje a kto ju žaluje pre to, že ju oklamal, nech platí.

Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu určenom ustanovením § 212 ods. 1 O.s.p., bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a rozsudok okresného súdu podľa § 221 ods. 1 písm. h) O.s.p. zrušil a v zmysle § 221 ods. 2 O.s.p. vrátil vec okresnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie; v zmysle § 212 ods. 2 písm. b) O.s.p. odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok okresného súdu aj v závislom výroku o trovách konania.

Podľa § 221 ods. 1 písm. h) O.s.p., súd rozhodnutie zruší, len ak súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav.

Odvolanie navrhovateľa je dôvodné.

V podanom odvolaní vytkol navrhovateľ okresnému súdu nesprávne právne posúdenie veci. Právnym posúdením veci je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav; o nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Zo skutkového stavu zisteného okresným súdom vyplýva, že dňa 16.04.2009 sa odporkyňa zúčastnila prezentačnej akcie organizovanej navrhovateľom, na ktorej došlo medzi navrhovateľom a odporkyňou k podpisu (uzavretiu) spornej kúpnej zmluvy. Predmetom kúpnej zmluvy bolo dodanie tovaru (vysávač, rúra na pečenie a vozík) za dohodnutú kúpnu cenu 999,- €. Navrhovateľ odovzdal tovar odporkyňi priamo pri uzavretí zmluvy dňa 16.04.2009 a odporkyňa zaplatila navrhovateľovi preddavok kúpnej ceny v sume 20,- € a zostatok kúpnej ceny sa zaviazala zaplatiť do 21.04.2009; dňa 18.05.2009 zaplatila odporkyňa navrhovateľovi časť kúpnej ceny v sume 500,- €, pričom platba bola na účet navrhovateľa pripísaná dňa

20.05.2009; dňa 29.06.2009 zaslala odporkyňa navrhovateľovi späť rúru na pečenie a vozík; navrhovateľ odoslal odporkyňi vrátený tovar späť na jej adresu, odporkyňa ho však odmietla prevziať.

Okresný súd dospel k záveru, že sporná kúpna zmluva zo dňa 16.04.2009 je platná, pretože má všetky zákonné náležitosti a odporkyňi márne uplynula zákonná lehota za odstúpenie od zmluvy. Konštatoval, že odporkyňa nemala právo vrátiť tovar navrhovateľovi. Napriek uvedenému dospel okresný súd k záveru, že návrh nie je dôvodný, pretože navrhovateľ v navrhovanom výroku rozhodnutia súdu nevyjadril aj svoju povinnosť vrátiť tovar odporkyňi oproti jej povinnosti zaplatiť navrhovateľovi zostatok kúpnej ceny, keď k tomuto záveru (podľa citovaných ustanovení v odôvodnení rozsudku) dospel okresný súd s poukazom na ustanovenie § 588 a § 457 Občianskeho zákonníka.

Súdna prax je jednotná v tom, že vzájomná podmienenosť plnení medzi účastníkmi konania sa musí prejavíť aj vo formulácii návrhu na začatie konania (konkrétne navrhovaného výroku rozhodnutia vo veci samej), inak tento nemôže pred súdom obstáť (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu ČSR sp. zn. 3Cz/49/1974 zo dňa 04.10.1974 uverejnený v Zborníku stanovísk, správ o rozhodovaní súdov a súdnych rozhodnutí Najvyšších súdov ČSSR, ČSR a SSR 1970-1983, str. 640, stanovisko Najvyššieho súdu SR sp. zn. Cpj 34/1974 zo dňa 28.03.1975 uverejnené v Zbierke stanovísk NS SR a rozhodnutí súdov SR pod č. R 26/1975, ale napríklad aj rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/115/2008 zo dňa 26.02.2009, uznesenie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 23Cdo/2325/2013 zo dňa 25.03.2014 alebo uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I.ÚS/119/2014 zo dňa 19.03.2014). Vzájomne podmienenými plneniami sú všetky plnenia, na vzájomnej podmienenosti ktorých sa účastníci dohodli ako aj plnenia, kde podmienenosť a vzájomná viazanosť vyplýva priamo zo zákona (pozri Fekete, I.: Občiansky zákonník 2. Veľký Komentár, Bratislava: Eurokódex 2011, str. 1632). Z kúpnej zmluvy síce vzniká medzi účastníkmi synalagmatický záväzkový právny vzťah, z ustanovenia § 588 Občianskeho zákonníka však bez ďalšieho nevyplýva vzájomná podmienenosť plnení účastníkov kúpnej zmluvy, t.j. že by povinnosť jedného z nich bola viazaná na splnenie vzájomnej povinnosti druhého; vznik vzájomných povinností z uzavretej kúpnej zmluvy ešte automaticky (bez osobitnej dohody) neznamená aj vzájomnú podmienenosť týchto plnení. Synalagmatický charakter nenastane, pokiaľ je plnenie zmluvných strán dohodnuté na iný časový okamih (pozri Dulaková, D., Dulak, A., Jurčová, M.: Zmluvy o prevode vlastníctva. Kúpna a zámenná zmluva, spotrebiteľská kúpna zmluva, darovacia zmluva. Komentár. Praha : C.H.Beck 2011, str. 107); okrem prípadov, keď podmienenosť a vzájomná viazanosť práv a povinností vyplýva priamo zo zákona (§ 457 Občianskeho zákonníka), ide v občianskoprávných vzťahoch o vzájomnú podmienenosť plnenia iba tam, kde to vyplýva z dohody účastníkov, t.j. zaplatenie oproti odovzdaniu, kúpa „z ruky do ruky“ a podobne; preto ak z obsahu kúpnej zmluvy nevyplýva, že by povinnosť kupujúceho zaplatiť kúpnu cenu bola viazaná na splnenie povinnosti predávajúceho odovzdať mu predmet kúpy, ale naopak splatnosť záväzku každého z nich bola dohodnutá k inému časovému okamihu, je vylúčená aplikácia ustanovenia § 560 Občianskeho zákonníka (pozri napríklad rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 25Cdo/924/2001 zo dňa 24.07.2002 alebo uznesenie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 33Cdo/4221/2013 zo dňa 27.05.2014). Zo spornej kúpnej zmluvy zo dňa 16.04.2009 dohoda o vzájomnej podmienenosti plnení nevyplýva (bolo v nej dojednané, že tovar prevezme odporkyňa pri podpise zmluvy a celú kúpnu cenu zaplatí do 21.04.2009), súčasne okresný súd neuvažoval o neplatnosti zmluvy, preto vzájomná podmienenosť reštitučných plnení z neplatnej alebo zrušenej zmluvy (podľa skutkových zistení a právneho posúdenia okresného súdu) nevyplýva ani zo zákona (§ 457 Občianskeho zákonníka). Pre neexistenciu vzájomne podmienených plnení účastníkov konania nebol navrhovateľ povinný túto v prejednávanej veci vyjadriť v návrhu na začatie konania. Právne posúdenie veci okresným súdom v tomto smere nebolo správne. Podľa názoru odvolacieho súdu aj v prípade vyhovenia návrhu navrhovateľa, by bola odporkyňa (po zaplatení kúpnej ceny) oprávnená podať samostatný návrh na vydanie huteľných vecí (tovaru), ktorý sa nachádza u navrhovateľa; nie je správny ani záver okresného súdu o vzniku bezdôvodného obohatenia navrhovateľa v prípade vyhovenia jeho návrhu, pretože podľa dojednania v spornej kúpnej zmluve (§ 133 ods. 1 Občianskeho zákonníka v spojení s § 601 Občianskeho zákonníka) vlastnícke právo k tovaru prechádza na odporkyňu až tretím dňom po zaplatení poslednej časti kúpnej ceny (bod 3 osobitných zmluvných ustanovení pre kúpnu zmluvu); do zaplatenia celej kúpnej ceny zostáva navrhovateľ vlastníkom tovaru sa nemôže na úkor odporkyne bezdôvodne obohatiť, keď navyše podľa vykonaného dokazovania splnil svoju povinnosť zo spornej kúpnej zmluvy dodať odporkyňi tovar a bola to odporkyňa, ktorá navrhovateľovi tovar vrátila. Preto odvolaciemu súdu neostávalo nič iné, len napadnutý rozsudok okresného súdu v celom rozsahu zrušiť podľa § 221 ods. 1 písm. h) O.s.p. vrátane závislého výroku o trovách konania a podľa § 221 ods. 2 O.s.p. vec vrátiť

okresnému súdu na ďalšie konanie. V novom rozhodnutí rozhodne okresný súd o trovách celého konania (§ 224 ods. 3 O.s.p.).

Napriek vyššie uvedenému podľa názoru odvolacieho súdu nevenoval okresný súd dostatočnú pozornosť obrane odporkyne, ktorá v konaní v rámci svojich procesných podaní a aj v rámci výpovede ako účastníka konania opakovane poukazovala na skutočnosť, že k uzavretiu spornej kúpnej zmluvy došlo pod zámienkou prevzatia výhry od navrhovateľa; v tomto smere odporkyňa okresnému súdu predložila list navrhovateľa, ktorého obsahom bola pozvánka na „prezentačnú akciu, kde sa uskutoční odovzdávanie výhry“ (č.l. 25 spisu); okresný súd vykonal dokazovanie týmto listinným dôkazom (č.l. 105 spisu), skutkové zistenia vyplývajúce z tohto dôkazu v spojení s ostatným dokazovaním však žiadnym spôsobom nevyhodnotil (neuviedol v odôvodnení rozsudku), čím vo svojej podstate odňal odporkyňi možnosť konať pred súdom. Okresný súd posudzoval spornú zmluvu len z hľadiska splnenia zákonných náležitostí a nevenoval pozornosť okolnostiam jej uzavretia. Je zrejmé, že spornú kúpnu zmluvu je nutné charakterizovať ako spotrebiteľskú zmluvu a na odporkyňu je potrebné hľadieť ako na spotrebiteľa, pretože pri jej uzavieraní nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, teda na právny vzťah založený zmluvou o pripojení je potrebné aplikovať aj príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách (§ 52 a nasl. Občianskeho zákonníka) ako aj ďalšie právne predpisy určené na ochranu spotrebiteľa, t.j. najmä zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov v znení účinnom do 31.08.2009, t.j. ku dňu uzavretia spornej kúpnej zmluvy zo dňa 16.04.2009 (ďalej len „zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa“). V ďalšom konaní bude preto okresný súd povinný venovať pozornosť aj okolnostiam uzavretia spornej kúpnej zmluvy. Za týmto účelom najmä zopakuje dokazovanie uvedeným listom navrhovateľa a podrobnejšie vypočuje odporkyňu k priebehu prezentačnej akcie; umožní tiež navrhovateľovi sa k týmto dôkazom vyjadriť (§ 123 O.s.p.) Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na skutočnosť, že v prípade sporu dôkazné bremeno na preukázanie, že za účelom uzavretia spornej kúpnej zmluvy neboli použité nekalé obchodné praktiky zaťažuje v konaní navrhovateľa, ktorému zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa ukladá povinnosti a zakazuje špecifikované konanie. Vo všeobecnosti zákon účastníkom ukladá povinnosť tvrdiť všetky potrebné skutočnosti; potrebnosť, teda okruh rozhodujúcich skutočností, je určovaný hypotézou hmotnoprávnej normy, ktorá upravuje sporný právny pomer účastníkov. Táto norma zásadne určuje jednak rozsah dôkazného bremena, t.j. okruh skutočností, ktoré musia byť ako rozhodné preukázané, jednak nositeľa dôkazného bremena. Tak napr. v spore o zaplatenie kúpnej ceny má predávajúci ako navrhovateľ bremeno tvrdenia, že s kupujúcim ako odporcom uzavrel kúpnu zmluvu a že odporca kúpnu cenu riadne a včas nezaplatil; z tohto bremena tvrdenia potom pre navrhovateľa vyplýva bremeno dôkazné len pokiaľ ide o preukázanie tvrdenia, že zmluva bola uzavretá; ak táto skutočnosť bude preukázaná, navrhovateľ uniesol ako bremeno tvrdenia, tak i dôkazné bremeno; naopak odporca, ak sa chce úspešne brániť, musí tvrdiť, že kúpnu cenu zaplatil a o svojom tvrdení ponúknuť dôkazy (ak nebude namiesto obrana námietkou premlčania, započítania a podobne). Ide tu o rozdelenie bremena tvrdenia a dôkazného bremena medzi účastníkmi v spore v závislosti na tom, ako vymedzuje právna norma práva a povinnosti účastníkov (porovnaj rozsudky Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo/253/2007 zo dňa 31.03.2009 a sp. zn. 2Cdo/293/2008 zo dňa 15.12.2009 ale vzhľadom len na mierne odlišnú právnu úpravu ustanovenia § 120 ods. 2 OSŘ aj rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 32Cdo/6/2011 zo dňa 26.01.2012). Podľa odvolacieho súdu ak do právneho pomeru účastníkov konania (z hľadiska prejednávanej veci právneho pomeru založeného kúpnu zmluvou podľa § 588 Občianskeho zákonníka) zasahujú aj ďalšie právne predpisy (napr. právne predpisy na úseku ochrany spotrebiteľa), je splnenie uložených povinností povinný preukázať ich adresát (nositeľ). Preto pokiaľ osobitná právna norma na úseku ochrany spotrebiteľa ukladá predávajúcemu splnenie definovaných podmienok, preukázanie ich splnenia zaťažuje v sporovom konaní predávajúceho (navrhovateľa). Pokiaľ zo skutkových zistení po doplnení dokazovania vyplynie hrubé porušenie dobrých mravov alebo porušenie zákona zo strany predávajúceho relevantnej intenzity nie je vylúčené, že právny úkon, ktorého uzavretie by bolo dosiahnuté takýmto spôsobom, by bol absolútne neplatný podľa § 39 Občianskeho zákonníka pre rozpor s dobrými mravmi (§ 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov), resp. pre rozpor so zákonom (§ 7 ods. 1 a 4 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov a nadväzujúce ustanovenia o nekalých obchodných praktikách v spojení s prílohou č. 1 k zákonu obsahujúcou zoznam obchodných praktík, ktoré sa za každých okolností považujú za nekalé). V prípade, že okresný súd po doplnení dokazovania dospeje k záveru o absolútnej neplatnosti spornej kúpnej zmluvy, prihliadne aj na zákonnú povinnosť vzájomného vyporiadania plnení podľa ustanovenia § 457 Občianskeho zákonníka

(konkrétne povinnosť navrhovateľa vrátiť odporkyni sumu 500,- € oproti povinnosti odporkyne vrátiť navrhovateľovi ešte vysávač, pretože ostatný tovar je už v dispozícii navrhovateľa). Okresný súd je síce aj v prejednávanej veci viazaný návrhom navrhovateľa v zmysle § 153 ods. 2 O.s.p. (porovnaj napríklad uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I.ÚS/119/2014 zo dňa 19.03.2014), návrh na vypořádanie vzájomne podmienených plnení však môže v konaní podať aj odporca (pozri Zborník IV, str. 640); z obsahu spisu takýto návrh odporkyne vyplýva (odvolanie na č.l. 29 spisu, opakovane aj vo vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa na č.l. 120 spisu). V ďalšom konaní okresný súd zopakuje a doplní dokazovanie v naznačenom smere, vykonané dokazovanie náležite vyhodnotí, vytvorí procesnú možnosť účastníkom konania sa k vykonanému dokazovaniu vyjadriť a vo veci opätovne rozhodne. Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je odvolanie prípustné.